

BÄTTRE START FÖR NYA GYMNASIET

Det blir ett års uppskov med gymnasiereformen. Som framgått av en interpellationsdebatt i riksdagens andra kammare har regeringen bestämt sig för att i proposition i höst föreslå att det nya gymnasiet införs generellt från och med läsåret 1966/67. Och därmed har som interpellanten, hr Gunnar Helén, framhöll sakskälen segrat i ecklesiastikdepartementet. Regeringens ståndpunkt är avgjort mer realistisk än gymnasieutredningens och skolöverstyrelsens. Både utredningen och överstyrelsen hade satsat hårt på att det nya gymnasiet skulle införas redan från och med hösten 1965. Särskilt överstyrelsens ambition att forcera fram det nya gymnasiet har varit märklig. En rad av skolöverstyrelsens egna remissinstanser har nämligen begärt ett uppskov med reformen. Men på det örat har inte överstyrelsen velat lyssna.

Det är dock glädjande att ecklesiastikministern tagit intryck av de många insiktsfulla remissinstanser som velat skjuta på reformen ett år. Inte minst LR och SACO har kraftigt pläderat för ett års uppskov. Lika så har de båda kommunförbunden också gjort och de har bäst vetat de kommunala organens svårigheter att hinna planera för och förbereda det nya gymnasiet om det skulle ha startat redan om drygt ett år.

Gymnasieutredningens förslag till nytt integrerat gymnasium med fem lärokurser har visserligen i stort godtagits av samtliga remissorgan. Men från flera håll — inte minst från LR:s och SACO:s sida — har välmotiverad kritik framförts mot enskilda delar av utredningens förslag. När nu inte gymnasiereformen forceras för snabbt bör det också finnas goda möjligheter att beakta de invändningar som rests på enstaka punkter.

Därmed får det nya gymnasiet också större förutsättningar att börja under så goda betingelser som möjligt. Det är inte bara en rad lokalfrågor som måste lösas inför gymnasiereformen. Det gäller också att få fram läroböcker och undervisningsmateriel, att orientera föräldrar om vad det nya gymnasiet och de nya fackskolorna som också införs från och med hösten 1966 mera allmänt innebär. Komlicerade fortbildningsproblem för lärarna måste också klaras — skolöverstyrelsen och LR har en gemensam arbetsgrupp som skall utarbeta förslag till lämpliga och praktiskt genomförbara lösningar av vissa fortbildningsproblem. Från LR hävdas mycket bestämt att det är arbetsgivarens skyldighet att tillhandahålla fortbildnings- och omskolningsmöjligheter på

betald arbetstid när det är en omorganisation av skolsystemet som ställer nya krav på lärarpersonalen.

I sin interpellation hade hr Helén också efterlyst åtgärder som åstadkommer en förbättrad arbetssituation för gymnasiet lärare i samband med reformen. Ecklesiastikministern svarade här med att hänvisa till den nyligen tillsatta utredningen om lärarnas arbetsförhållanden och de förslag till förstärkningar av skolans resurser som gymnasieutredningen och fackskoleutredningen föreslagit. Men som interpellanten genmålde är det nödvändigt att här gå längre än vad föreliggande förslag räknar med. Arbetstidsutredningen får heller inte t.ex. användas som argument för att skjuta på nödvändiga förbättringar av lärarnas arbetssituation under just de första åren av gymnasiereformen då svårigheterna är som störst. Det skall också slås fast att ecklesiastikministern i sin tur replikerade att han i fråga om lärarnas arbetssituation räknar med att kunna slutföra den förhandlingsomgång som inleds i samband med den förestående gymnasiereformen med ett för båda parter "acceptabelt resultat". Det är ett uttalande som förpliktar, som markerar att staten är beredd att svara för de konsekvenser på personalpolitikens område som en så krävande reform som det nya gymnasiet innebär för lärarkåren.

Det skall också noteras att ecklesiastikministerns besked att gymnasiereformen får dröja ett år över lag mottagits välvilligt i pressen. Mest besviken över svaret synes Expressen vara som ansett att det nya gymnasiet måste komma i gång redan hösten 1965 särskilt med tanke på de kommuner där man läser efter grundskolans läroplan i nian nästa läsår. Från skolöverstyrelsen har tidigare också hävdats att just med hänsyn till de 3 000 grundskoleelever det här är fråga om måste ett nytt gymnasium forceras fram. Ecklesiastikministern har nu emellertid förklarat att man för dessa elever skall ordna med ett modifierat försöksgymnasium vars utformning så nära som möjligt ansluter till det nuvarande gymnasiet. Det gäller att tillhandahålla nybörjarundervisning i franska och tyska i treårigt gymnasiums första ring. Intagningsbestämmelserna, betygssättningen och studiernas avslutning påverkas också. Men ecklesiastikministern har fått garantier från skolöverstyrelsen att man nu skall kunna skapa ett modifierat försöksgymnasium på de orter där det behövs.